

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลกในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการติดต่อสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ความคิดทางการศึกษาและวิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร คนไทยมีโอกาสติดต่อกับชาวต่างประเทศมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การเมือง การค้า การลงทุน การทูต การทหาร การท่องเที่ยวและการศึกษา ภาษาเปรียบเสมือนกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่โลกกว้างอันไร้พรมแดน ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้น ตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้าจนถึงเข้านอน เช่น เวลาแปรงฟันก็จะเห็นยาสีฟันซึ่งมีอักษรภาษาอังกฤษเคียงคู่กับภาษาไทย ขับรถไปทำงานก็จะเห็นป้ายบอกทางทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษคู่กันไปตลอดทาง ป้ายโฆษณา ข่าวเหตุการณ์ ความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงหนังสือเรียนและตำราเรียนต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงขึ้นไป ล้วนแล้วแต่ใช้ภาษาอังกฤษทั้งสิ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้มีเครือข่ายของสังคมออนไลน์เข้ามาสู่สังคมไทยอย่างแพร่หลาย การรู้ภาษาต่างประเทศก็จะสามารถสื่อสารทางออนไลน์กับผู้คนทั่วโลกได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นซึ่งเป็นผลดีอย่างมาก ภาษาอังกฤษจึงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทยในปัจจุบันนี้ ผู้เรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีเท่าที่ควร เพราะผู้เรียนมีความเชื่อว่าการเรียนภาษาเป็นสิ่งที่ยาก นอกจากนี้ผู้เรียนยังไม่กล้าที่จะแสดงออกทางด้านภาษาและการเรียนการสอนก็มักจะใช้กิจกรรมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะทางภาษามากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการฟัง พูด การสอนภาษาส่วนใหญ่จะเน้นแต่โครงสร้างทางภาษาหรือไม่ก็เน้นทักษะการสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด เช่น การทักทาย การแนะนำตนเอง การเชิญหรือตอบคำรับเชิญ การขอและการรับความช่วยเหลือ หรือการสอบถามทิศทาง เป็นต้น ซึ่งการเรียนการสอนในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่อาจไม่สอดคล้องกับความต้องการหรือการใช้งานอาชีพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างแท้จริงจนส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ใน

ระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสายอาชีพหรืออาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มุ่งเน้นเรียนรู้ทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วยังไม่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังฟัง พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ตามมาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สุภรพรรณ คนเฉียบ(2548) ได้ให้ความเห็นว่านักศึกษามีความแตกต่างกันทางด้านพื้นฐานความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษทักษะทางภาษาของนักศึกษาคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน นั้น ไม่ดีพอ โดยเฉพาะการพูด ไม่สามารถพูดได้ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจนัก กล่าวคือผู้เรียนยังไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้เท่าที่ควรหรือถ้าจะสื่อสารได้บ้างมักจะใช้ภาษาในลักษณะที่เจ้าของภาษาไม่ใช้กัน เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสนในการฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยตรงน้อยมากเมื่อเทียบกับผู้เรียนในสถานการณ์การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เช่น ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ หรืออินเดีย และเมื่อพิจารณาความสามารถทางการพูดของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการถ่ายโอนสื่อสารและวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้จากการศึกษาของกรมวิชาการ(2545) ที่ได้ทำการดำเนินการวิจัยติดตามผลการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร พบว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารยังไม่มีประสิทธิภาพพอที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศในการค้นคว้าติดต่อสื่อสารรวมถึงการหาความรู้เพิ่มเติมที่มีอยู่หลากหลายในยุคนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้เรียนมักจะมีความคิดว่าตนเองขาดทักษะในการค้นคว้าและพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียน มีความหวาดกลัวที่จะถูกถามในชั้นเรียนจากหัวข้อที่ได้รับมอบหมายในการนำเสนอ ทำให้การพูดแต่ละครั้งสร้างความกดดันให้แก่ผู้เรียนจนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะการพูดซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสม

จากการศึกษางานวิจัยถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการฟัง พูดภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า เนื้อหาที่นำมาใช้ในชั้นเรียนส่วนใหญ่อยู่ไกลตัวผู้เรียน เช่น สถานการณ์ต่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ สายวรุธ บัญดง(2537) ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาควรมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน โดยผู้สอนควรจัดการเรียนเนื้อหาบทเรียนที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างประสบการณ์ใหม่ในสิ่งที่เรียนและความรู้ใหม่ควรอยู่บนพื้นฐานเดิมของผู้เรียน กล่าวคือผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่บ้างเพื่อเป็นการนำความรู้เดิมมาช่วยในการนำความรู้ความเข้าใจกับสิ่งใหม่ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพขึ้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผู้สอนมีความจำเป็นต้องหารูปแบบ เนื้อหาการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจจากเนื้อหาที่

เรียนในชั้นเรียนนำมาลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จากเนื้อหาที่เกี่ยวข้องนั้นนำไปสู่การเรียนรู้จนเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเรียนรู้ตามสภาพจริง สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของพิทยา คำตาเทพ (2542) ที่กล่าวว่า เนื้อหาบทเรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ยังเน้นเนื้อหาความรู้จากสถานการณ์ในต่างประเทศที่เป็นเนื้อหาไกลตัวผู้เรียนซึ่งยากต่อการที่ผู้เรียนจะเข้าใจในสถานการณ์ได้ และทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเนื้อหาบทเรียนมีผลต่อการส่งเสริมทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นอย่างมาก บทเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและความเป็นอยู่แบบไทย ๆ โอกาสและความจำเป็นในการใช้ภาษามีน้อยมาก ทำให้ความสามารถทางภาษาที่ใช้ในการสื่อสารไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร โดยเฉพาะความสามารถด้านทักษะการฟัง พูด เพราะผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกฝนให้ฟัง ให้พูดในเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง และผู้เรียนขาดประสบการณ์และโอกาสการเรียนรู้ในสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้บ้าน ทำให้ส่งผลต่อการคิดไตร่ตรอง กลั่นกรองเนื้อหาก่อนที่จะผลิตออกมาเป็นภาษาพูดของผู้เรียนแต่ละคน การจัดการเรียนการสอนด้วยบริบทต่างประเทศทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมองไม่เห็นภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนควรจะนำเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวของผู้เรียน เช่น ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจะได้กระตุ้นแรงจูงใจ ความสนใจและความกระตือรือร้นของผู้เรียน ซึ่งในงานศึกษาของ Steffensen (พิทยา คำตาเทพ, 2542:41) ได้เสนอว่า การเลือกเนื้อเรื่องที่ใช้ในการเรียนการสอนควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับความรู้ วัฒนธรรมและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เดิมกับภาษาต่างประเทศที่ใช้สื่อความหมาย

นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็มีส่วนสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้วยเช่นกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรจะตอบสนองและสอดคล้องกับวิชาชีพที่ผู้เรียนลงทะเบียนเรียน เช่น ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนวิชามัคคุเทศก์ก็ควรจะมีโอกาสได้เรียนได้ฝึกฝนทักษะวิชาชีพมัคคุเทศก์อย่างจริงจัง ทั้งทักษะทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างแท้จริง หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถทั้งการใช้ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวไปพร้อมกัน กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายวิชานี้เป็นอย่างยิ่งควรจะเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างแท้จริง โดยให้ลงมือปฏิบัติฝึกพูดฝึก

ฟังจริงและค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตัวผู้เรียนเองและไปคูสถานที่ท่องเที่ยวจริง ไม่ใช่เรียนแค่เพียงภาคทฤษฎีตามตำราและนั่งอยู่แต่ในห้องเรียนอย่างเดียว เมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำเองเช่นนี้ ก็จะเกิดทักษะการเรียนรู้และจดจำ รู้จักคิดวิเคราะห์จนกระทั่งสามารถถ่ายโอนความรู้ได้ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างเดียวยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาได้ ดังที่ วิชัย ดีพร้อม(2548) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจ แผนกพาณิชยการของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปรากฏว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นตรงกันคือ การเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านธุรกิจและการใช้ในชีวิตประจำวันน้อย

สรพร ศิริจันทร์ (2545) กล่าวว่าความมุ่งหวังพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง มีการฝึกทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยมีประสบการณ์การเรียนรู้โดยตรงในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้และเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน พร้อมทั้งมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากบริบททางภาษาที่หลากหลายยังอยู่ในระดับน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2542) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมการถ่ายโอนการเรียนรู้ การนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในชีวิตจริงสำหรับผู้เรียนทุกระดับของประเทศไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษามีค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนการสอน ผู้เรียนยังขาดโอกาสการฝึกฝนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เรียนภาษาอังกฤษในระดับอาชีวศึกษาจึงควรได้รับความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Specific Purposes) ที่สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในบริบทที่มีความหมายกับผู้เรียน นั่นคือเน้นการเรียนภาษาที่สอดคล้องกับความต้องการและประสบการณ์ของผู้เรียน อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ทางภาษาที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในงานอาชีพของตนเองด้วย Robinson(1980) กล่าวว่าคนส่วนใหญ่เห็นตรงกันคือผู้เรียนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจเป็นผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่หรือเริ่มต้นจะเป็นผู้ใหญ่ ทั้งที่ทำงานแล้วหรือเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษาที่กำลังจะทำงาน นั่นคือผู้เรียนเหล่านี้น่าจะมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว และมีความต้องการจะเพิ่มพูนหรือปรับเปลี่ยนความสามารถของตนเองที่มีอยู่ไปใช้ในการทำงานหรือการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เหล่านี้จึงแตกต่างจากการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวคือ ผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แนะในการเรียนรู้ ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจแก่ผู้เรียนที่เป็นเด็ก และเป็นผู้ตัดสินใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่สอนไปหรือไม่ ในขณะที่ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่จะเปลี่ยนจากการพึ่งพาผู้อื่น ไปสู่การพึ่งพาตนเอง มีความพร้อมในการเรียนรู้ และต้องการจะเรียนรู้อย่างแท้จริง หรือเรียนรู้สิ่งรอบ ๆ ตัวเพื่อประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตจริง อีกทั้งเด็กจะมีประสบการณ์น้อย การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการอบรมสั่งสอน แต่ประสบการณ์ของผู้ใหญ่ถือได้ว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีค่า ดังนั้นวิธีการสอนจึงใช้วิธีการอภิปราย และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งก็คือการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้การกำหนดทิศทางการเรียนรู้ก็จะแตกต่างกันไป เด็กจะเรียนรู้จากเนื้อหาวิชาที่เรียนตามหลักสูตร ในขณะที่ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะใช้วิธีการแก้ปัญหา ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ดังกล่าวสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่ Knowles (1984) กล่าวไว้คือ ผู้ใหญ่มีอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ที่เปลี่ยนแปลงไป จากบุคคลที่ต้องอาศัยพึ่งพาผู้อื่นไปสู่การพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากแรงจูงใจภายใน อีกทั้งยังเป็นผู้สะสมประสบการณ์ซึ่งนำมาเป็นแหล่งในการเรียนรู้โดยการใช้ประโยชน์จากประสบการณ์เดิมและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ของตนเองตามบทบาททางสังคม โดยเปลี่ยนความคิดจากการใช้ประโยชน์ของการเรียนรู้ในอนาคตไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ได้จริงในทันที

Widdowson(1987) กล่าวว่า ผู้เรียนที่เรียนเพียงตัวภาษา มิได้เรียนภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือใช้เนื้อเรื่องที่ผู้เรียนสามารถพบได้ในชีวิตจริงหรือใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงนั้น นับได้ว่าเป็นการสูญเปล่าทางการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างน่าเสียดาย การเรียนภาษาอังกฤษควรเป็นการเรียนภาษาอย่างมีความหมาย มีเป้าหมาย ไม่ใช่สักแต่ว่าเรียน ๆ ไป ตามข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น การจัดการเรียนการสอนด้วยเนื้อหาที่ใกล้ตัวเช่นนี้ นับว่าเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษอีกวิธีหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังความตระหนักรู้ในคุณค่าของความเป็นประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวของท้องถิ่นตนเองและเป็นแนวทางในการถ่ายทอดประวัติศาสตร์เหล่านี้ไปสู่สังคมโลกด้วย ซึ่งเมื่อผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้บ้านและมีความสามารถทางด้านการฟัง การพูดภาษาอังกฤษแล้ว หลังจากสำเร็จการศึกษาผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้เหล่านี้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงทางการท่องเที่ยว ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมชมชอบการเดินทางเข้ามาพักผ่อนท่องเที่ยวกันอย่างคับคั่ง สามารถทำรายได้เข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่อย่างมากมาย นอกจากนี้นิตยสารการท่องเที่ยวของอเมริกาที่ชื่อว่า Travel&Leisure(2553)ยังได้ประกาศจัดอันดับให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดเยี่ยมอันดับสองรองจากกรุงเทพมหานครประจำปี 2553 ประเภท World's Best Awardอีกด้วย

Bartlette (1932) ได้กล่าวถึงโครงสร้างทฤษฎีความรู้เดิม (Schema Theory) ว่า ความจำเกี่ยวกับรูปแบบของความรู้เดิมที่ผู้เรียนได้สร้างไว้ขณะเรียนรู้อะไรบางสิ่งที่ผ่านมา โครงสร้างความคิดในสมองจะมีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์อย่างเป็นลำดับขั้นตอนตาม

คุณสมบัติที่คล้ายคลึงและมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจะช่วยให้สามารถใช้เป็นกรอบในการทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ และจะทำการเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ในคราวต่อไป ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดทักษะการฟัง การพูดอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรคำนึงถึงการใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะเหล่านี้อย่างเต็มที่ ฝึกตามสถานการณ์จริงและเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนจะต้องมีความสัมพันธ์และใกล้ชิดกับผู้เรียน เพื่อที่ผู้เรียนจะสามารถโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับจนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนได้ศึกษา จนนำมาสู่ความสามารถทางการผลิตภาษาออกมาใช้ซึ่งการเรียนที่มีการโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับเข้าด้วยกันและเกิดเป็นความรู้เช่นนี้เรียกว่าการเรียนรู้แบบประสบการณ์ซึ่งมีนักการศึกษาหลายคนได้ให้คำนิยามของการเรียนแบบประสบการณ์ไว้ดังนี้

Danesi (1998) ได้พูดถึงการเรียนรู้แบบประสบการณ์ว่าเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความเป็นธรรมชาติ ผู้เรียนจะใช้สมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาในขณะเดียวกัน และกิจกรรมจะมีการบูรณาการทักษะทางภาษาทุกทักษะและการเรียนรู้เนื้อหาไปพร้อมกัน เป็นการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายที่เป็นจริง Dewey(1938) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบประสบการณ์ว่าควรเป็นการเรียนรู้ที่มีการลงมือกระทำจริงจากประสบการณ์ตรงของผู้เรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริง คิดพิจารณาอย่างพินิจพิเคราะห์แล้วนำไปต่อยอดสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้ Dewey ยังสนับสนุนแนวคิดของการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) จากการที่ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงตามบทบาทใหม่ในรูปแบบของวงจรการปฏิบัติจริง เช่นเดียวกับ David Kolb (1984 cited in Lewis & Williams, 1994, p. 6-7) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบประสบการณ์คือกระบวนการเรียนที่ความรู้ได้ถูกสร้างขึ้นโดยการถ่ายโอนประสบการณ์และถือว่าประสบการณ์ที่ไม่มีการสะท้อนผลถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่ไม่เป็นจริง (Unrealized Learning) จากแนวคิดดังกล่าว Dewey ได้แสดงรูปแบบการเรียนรู้แบบประสบการณ์ว่าเป็นการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะวงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) กล่าวคือการเรียนรู้แบบประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติจริง ในกิจกรรมและคิดใคร่ครวญหรือไตร่ตรอง กลับไปในการกระทำนั้น ๆ เพื่อที่จะประเมินผลโดยพิจารณาถึงส่วนที่เป็นประโยชน์หรือมีความสำคัญและใช้ข้อมูลที่ได้นั้นไปปฏิบัติในกิจกรรมอื่นอีกต่อไปและนอกจากนี้นักการศึกษาที่ชื่อว่า Kolb (1984) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้แบบประสบการณ์และแบ่งกระบวนการเรียนแบบประสบการณ์ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ของบุคคล ออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experience) เป็นขั้นที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ตรง ขั้นตอนนี้ผู้สอนจะใช้สิ่งเร้าเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจ

ในบทเรียน เช่น การใช้รูปภาพของสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ ถามคำถาม ถึงความเป็นมาและความสำคัญของสิ่งเร้าเหล่านั้น และสุดท้ายก็ให้ประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน โดยการให้ไปเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวจริงๆ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักว่าข้อมูลที่ผู้เรียนกำลังค้นหานั้นมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้เรียนในอนาคต

2. ขั้นการสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนย้อนพิจารณาถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทำอยู่และทบทวนข้อมูลที่ได้มานั้น ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มด้วยการระดมสมองแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มา โดยการใช้ทักษะการสังเกตความต่างของข้อมูลจากผู้เรียนด้วยกันและใช้ทักษะการฟัง พูดสื่อสารกันเองระหว่างผู้เรียน เพื่อให้การรับรู้ข้อมูลนั้น ๆ ชัดเจนและเข้าใจตรงกันมากขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสังเกตและการพิจารณาอย่างละเอียดขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องเตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. ขั้นการสรุปเป็นหลักการ (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นการเรียนรู้ที่ใช้หลักการเหตุผลใช้ความคิดเพื่อการสรุปความ ผู้เรียนจะต้องสรุปความเป็นมาและความสำคัญของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวได้ครบถ้วนและตรงกันพร้อมกับการสรุปลักษณะทางภาษาและการนำไปใช้ โดยมีผู้สอนคอยช่วยแนะนำเช่น การสร้างบทสนทนา การใช้คำศัพท์ การเล่าเรื่อง หรือการสอบถาม เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ของประโยคหรือเหตุการณ์ซึ่งเปรียบเสมือนโครงสร้างและเหตุการณ์ที่ผู้เรียนสามารถอธิบายได้

4. ขั้นการทดลองปฏิบัติจริง (Active Experimentation) เป็นขั้นวางแผนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงซึ่งถือเป็นการพิสูจน์หลักเกณฑ์ที่สรุปได้ในขั้นที่สามเพื่อให้เกิดความเข้าใจใหม่หรือยืนยันสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนนำลักษณะทางภาษาที่เรียนมาและข้อมูลที่ได้มาไปทดลองใช้ เช่น การฝึกสนทนาเป็นกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติหรือว่า การเล่าเรื่อง และผู้สอนจะดูว่าสิ่งที่ผู้เรียนได้ทำลงไปนั้นถูกต้องหรือไม่ ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้นำไปสู่ประสบการณ์รูปธรรมอันเป็นวงจรการเรียนรู้ใหม่อีกวงจรหนึ่ง

จากหลักการขั้นตอนการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น พอจะชี้ให้เห็นได้ว่า การเรียนแบบประสบการณ์ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน เพราะการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน ผู้เรียนใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่ด้วยวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง คิดไตร่ตรอง พัฒนาความคิด สร้างความรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง สรุปเป็นหลักการและนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง อีกทั้งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง ทำให้เกิดการชี้แนะตนเองในการเรียนรู้ซึ่งนับได้ว่าเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและ

ขั้นตอนการเรียนดังกล่าวยังนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาการเรียนต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้จาก การศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนแบบประสบการณ์ ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะสามารถนำมา

ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการฟัง พุคน่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากกิจกรรมที่ใช้สอนจะเป็นลักษณะการอภิปราย กลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยผู้สอนมีบทบาทในการ สนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการข้อมูลต่าง ๆ เข้า กับประสบการณ์ของตนเองได้ รวมถึงการสาธิต การฝึกปฏิบัติ การแสดงบทบาทสมมติและ การเล่า เรื่องเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ สรรพร ศิริจันทร์ (2548) กล่าวว่าไว้ว่าจากการประเมินความสามารถด้าน การเขียนและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนภาษาอังกฤษแบบประสบการณ์ พบว่าจะแนะนำเฉลยของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งเกิดจากการใช้ทักษะการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับเพื่อนนักเรียนและผู้สอน และผู้เรียนได้ เรียนรู้เนื้อหาที่สอดคล้องกับประสบการณ์จริงของตนเอง นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Wong (2003) ได้สนับสนุนแนวการเรียนแบบประสบการณ์เช่นกัน กล่าวคือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เรียนแบบ ประสบการณ์มีการพัฒนาความสามารถด้านการปฏิบัติงานและสะท้อนความคิดของตนเองต่อสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ นำไปสู่การผลิตผลงานจากการเรียนรู้ครั้งนั้นๆ ซึ่ง Wong ได้กล่าวอีกว่า การเรียนรู้ลักษณะนี้เอื้อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงในขณะที่เรียน เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้แสวงหา ค้นพบประสบการณ์ที่มีความหมายของตนเอง

นอกจากนี้ การเรียนแบบประสบการณ์ยังให้คุณค่ากับกระบวนการเรียนรู้ว่าเป็น กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน การเรียนรู้มีได้อยู่บนพื้นฐานหน้าที่ของผู้สอนแต่เป็นของ ผู้เรียน ดังนั้นผู้เรียนจึงถูกคาดหวังให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการเรียนและวิธีการเรียนของ ตนเอง การเปลี่ยนบทบาทของการเรียนให้เป็นหน้าที่ของผู้เรียนนั้นเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ชี้นำตนเอง สอดคล้องกับที่ Candy (1991, cited in Lewis & William, 1994) กล่าวว่าไว้คือ ผู้สอนต้องยอมรับและส่งเสริมให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเอง อีกทั้งเห็นคุณค่าของผู้เรียนในฐานะ ผู้เรียนที่เป็นอิสระ แนะนำแนวทางการเรียนให้กับผู้เรียนด้วยการอำนวยความสะดวกในการสะท้อน ความคิดของตนเองและประเมินตนเอง สนับสนุนให้ผู้เรียนจัดกระบวนการเรียนของตนเองและสิ่ง ที่ได้เรียน ส่งเสริมการสอนที่สามารถเพิ่มพูนความสามารถของผู้เรียนและให้ความร่วมมือในการ สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนแบบประสบการณ์เป็นการถ่ายโอนความรู้จากบริบทการ เรียนการสอนในห้องเรียนไปสู่บริบทของการประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ เช่น การฝึกทักษะใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ในงานอาชีพของตนเองได้ทันที ซึ่งหลักการที่กล่าวมานี้สอดคล้องกับแนวการจัด การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551

กล่าวคือ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ อีกทั้งการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง การฝึกปฏิบัติให้เกิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง(กรมอาชีวศึกษา, 2551)

เมื่อพิจารณาจากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นประกอบกับหลักการเรียนและวัตถุประสงค์การเรียน ภาษาอังกฤษของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา กล่าวคือ มุ่งเน้นพัฒนาทักษะทางการฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อใช้ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันและการทำงาน พบว่าวิธีการเรียนรู้ภาษาแบบประสบการณ์ (Experiential Language Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยอาศัยหลักการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนในบริบทการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำจริงด้วยประสบการณ์ของตนเอง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนและพิจารณาสะท้อนผลการกระทำนั้น ๆ อย่างจริงจังและเน้นกิจกรรมที่สัมพันธ์ต่อตัวผู้เรียนอย่างมีความหมาย ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงในการประกอบอาชีพได้ วิธีการเรียนแบบนี้ น่าจะเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา เนื่องจากการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าวมีหลักการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนระดับอาชีวศึกษา

จากหลักการ ขั้นตอนการเรียนรู้แบบประสบการณ์และลักษณะกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น พอจะชี้ให้เห็นได้ว่าการเรียนแบบประสบการณ์ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน เพราะกระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน ผู้เรียนใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเอาการเรียนภาษาแบบประสบการณ์มาทดลองใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง พูด และความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียน วิชาภาคฤดูร้อน 1 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554

คำถามเพื่อการวิจัย

1. นักศึกษามีความสามารถด้านการ ฟัง พูดภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์
2. นักศึกษามีความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นหรือไม่ หลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา หลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวของนักศึกษา ก่อน และหลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษามีความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น หลังการเรียนภาษาแบบประสบการณ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชามัคคุเทศก์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาภาคพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรต้น คือ การเรียนภาษาแบบประสบการณ์
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ความสามารถด้านการฟัง พูดภาษาอังกฤษ
 - 2.2.2 ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยว
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ประวัติเมืองเชียงใหม่ วัดในเมืองเชียงใหม่และพระพุทธรูป

1. การเรียนภาษาแบบประสบการณ์หมายถึง การเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนต้องใช้ประสบการณ์ตรงในการแสวงหาและสร้างความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่ ซึ่งการแสวงหาความรู้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน จากนั้นก็มีการพิจารณาสะท้อนผลจากความเข้าใจของตนเองต่อเนื้อหาที่ตนเองได้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ วัดในเมืองเชียงใหม่และพระพุทธรูปและสรุปผลเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง สุดท้ายจึงลงมือนำความรู้นั้นไปใช้ปฏิบัติจริงจนก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามการเรียนภาษาแบบประสบการณ์

2. ความสามารถด้านการ ฟัง พูดภาษาอังกฤษหมายถึง ความสามารถพูดภาษาอังกฤษในระดับที่ตรงตามมาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งได้แก่ บรรยาย ให้ข้อมูล และแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้ โดยประเมินจากเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ในการพูดแบบของ The Foreign Service Institute Scale (FSI), The Schulz communicative Competence Scale และ The Bratz Scale (อ้างใน อรรพรรณ เลหาทะเมธานี, 2546) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การออกเสียง ไวยากรณ์ เนื้อหา ปฏิสัมพันธ์การใช้คำศัพท์และความคล่องตัว

3. ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวหมายถึง ความรู้ในด้านความเป็นมา ความสำคัญและ สถานที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยวัดจากแบบทดสอบความรู้ในด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นภาษาไทย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการเสริมสร้างทักษะการ ฟัง พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การสอนภาษาแบบ ประสบการณ์

2. เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบประสบการณ์ในกลุ่มผู้วิจัยอื่นๆ
ต่อไป

3. เป็นแนวทางในการวิจัยที่ใช้แนวการสอนภาษาแบบประสบการณ์กับตัวแปรอื่นๆ